ئۇيغۇر خەلق چۆچەكلىرى

سېھىرلىك ئالما

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ئۇيغۇر خەلق چۆچەكلىرى

سېھىرلىك ئالما

«ئۇيغۇر خەلق ئېغىز ئەدەبىياتى قامۇسى»
تەھرىر ھەيئىتى نەشرگە تەييارلىغان

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ئۈرۈمچى 2007-يىلى

图书在版编目(CIP)数据

神奇的苹果：维吾尔文/《维吾尔民间文学大典》编委会编. -乌鲁木齐：新疆人民出版社，2007.1
(维吾尔民间故事)
ISBN 978-7-228-10822-0

Ⅰ.神… Ⅱ.维…Ⅲ.维吾尔族 - 民间故事 - 作品集- 中国 - 维吾尔语（中国少数民族语言）Ⅳ.I277.3

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第006085号

策　　划：阿布都热合满.艾白
艾合买提.伊明

责任编辑：艾合买提.伊明
责任校对：阿布列孜.阿巴斯
封面设计：买买提.努比提

神奇的苹果（维吾尔文）
(维吾尔民间故事)
《维吾尔民间文学大典》编委会编

新疆人民出版社出版
(乌鲁木齐解放南路348号 邮编： 830001)
新疆新华书店发行
新疆新华印刷厂印刷
880×1230毫米 32开本 2.5印张
2007年1月第1版　2007年1月第1次印刷
印数：1-5000

ISBN 978-7-228-10822-0　定价：4.50元

پىلانلىغۇچىلار: ئابدۇراخمان ئەبەي
ئەخمەت ئىمىن
مەسئۇل مۇھەررىرى: ئەخمەت ئىمىن
مەسئۇل كوررېكتورى: ئابلىز ئابباس
مۇقاۋا لايىھىلىگۈچى: مەمەت نەۋبەت

ئۇيغۇر خەلق چۆچەكلىرى

سېھرىلىك ئالما

«ئۇيغۇر خەلق ئېغىز ئەدەبىياتى قامۇسى» تەھرىر ھەيئىتى نەشرگە تەييارلىغان

*

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 №)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ شىنخۇا باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى: 1230×880 مىللىمېتىر، 1/32
باسما تاۋىقى: 2.5
2007 ـ يىل 1 ـ ئاي 1 ـ نەشرى
2007 ـ يىل 1 ـ ئاي 1 ـ بېسىلىشى
تىرازى: 1 — 5000
ISBN 978-7-228-10822-0
باھاسى: 4.50 يۈەن

ئۇيغۇر خەلق ئېغىز ئەدەبىياتىغا دائىر
55 كىتابچە نەشردىن چىقتى

ئۇيغۇر خەلق چۆچەكلرى (ھەر برى 4.50 يۈەن)

چىن تۆمۈر باتۇر
ئىسكەندەر بلەن ھۆرلقا
ئالتۇن كوكۇللىق بالا
كەنجى باتۇر
كېپىك خانىش
مەرۋان بلەن تەرسا
ياغاچ ئات
ئۇر، توقماق
چۆچۈرە بالا
سرلق چىراغ
شاھزادە بلەن ئالۋاستى
نىيتى يامانىڭ قازىنى تۆشۈك
ئۆلمەي تۇرۇپ جەننەتنى كۆرۈش
باتۇر قىز
شەيتانىڭ تجارىتى
بلمەس تاز
تەلۋە كۈيئوغۇل
كەمەك ھەييار بلەن مۇختەر ھەييار
شەيتاننى ئالدىغان تاز
ئادەمىي شەيتان
خىزىر نىياز
سېھىرلىك ئالما
ئۆسكەك پادىشاھ
قاينا، چۆگۈن
ئەقىللىق كەنجى قىز
ھەركىم قىلسا ئۆزىگە
يالتايغاق بوۋاي
ئۈجمە سايىسى
ئەپچىلەم
ئارغىماق ماجىراسى
ئىككى باينى ئەپلىگەن مالاي
ئۆرگىلىۋاي بلەن چۆرگىلىۋاي
يەتتە لىڭگىلتاق بلەن بىر شىڭگىلتاق
شېتلە بلەن پېتلە
مازاقخور مازاقتا ئۆلەر
پادىشاھنىڭ كۈننى ئۆزارتىشى
ئېشەكنى ئۇرۇپ خوتۇننى قورقۇتۇش
موللام ئوغرىنى قانداق تاپتى
قازان تۇۋى
شاھ بلەن شاتۇتى

ئۇيغۇر خەلق لەتىپىلرى — 1، ـ 2، ـ 3، ـ 4، ـ 5 (ھەر برى 4.50 يۈەن)
ئۇيغۇر خەلق چاقچاقلرى (ھېسام چاقچاقلرى) — 1، ـ 2 (ھەر برى 4.50 يۈەن)
ئۇيغۇر خەلق مەسەللرى — 1، ـ 2 (ھەر برى 4.50 يۈەن)
ئۇيغۇر خەلق ئويۇنلرى — 1، ـ 2، ـ 3 (ھەر برى 4.50 يۈەن)
ئۇيغۇر خەلق تېپىشماقلرى — 1، ـ 2 (ھەر برى 3.50 يۈەن)
ئۇيغۇر خەلق لاپلرى (3.50 يۈەن)

(بۇ بىر يۈرۈش 55 كىتابنىڭ ئومۇمىي باھاسى 244.50 يۈەن)

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

مۇندەرىجە

مەنشىرەبانۇ 1
سېھىرلىك ئالما 26
قازىنىڭ تەدبىرى 32
كۆڭلەك 35
خوجا سېلىم 38
ھاياتلىق سۈيى 56
نىيىتى يامان ئەجىلىدىن بۇرۇن ئۆلەر 72

مەنشەربانۇ

كۇنلەرنىڭ بىرىدە تاشكەنتكە قاراشلىق سەنبىزارى ھەرەم شەھىرىدە بىر جۇپ توڭگۇز پەيدا بولۇپ، بۇ شەھەرنىڭ يېگۇدەكلىكى نەرسىلىرىنى ھەم كۆپ ئادەمنى يەپ كېتىپتۇ. بۇ ئەھۋالنى كۇسەن شاھىغا مەلۇم قىلغۇچە ئىككى ئاي ئۆتۇپ كېتىپتۇ. شۇنىڭ بىلەن شەھەر خەلقى بۇ ئاپەتتىن قۇتۇلۇش ئۇچۇن ئىران شاھى خۇسرەۋغا ئادەم ئەۋەتىشنى شەھەرنىڭ ھاكىمى كەركىن مىلاتقا مەسلىھەت سېپتۇ. بۇ مەسلىھەتنى ھاكىم كەركىن مىلات قوبۇل كۆرۇپ، نۇرغۇن خەلق بىلەن شەھىرى شىرازغا بېرىپ خۇسرەۋ ئوردىسىنىڭ ئالدىدا «داد» ئېيتىپتۇ. ياساۋۇللار ئوردا دەرۋازىسىنى توسۇپ: «نېمە دادىڭلار بولسا، بىزگە ئېيتىڭلار» دەپتۇ. «دادىمىزنى پەقەت خۇسرەۋغىلا ئېيتىمىز، يولىمىزنى توسۇمىغايسىلەر» دەپ خالايىق چىڭ تۇرۇپتۇ. شۇنىڭ بىلەن ياساۋۇللار شاھ دەرگاھىغا كىرىپ:

— ئەي شاھىم، بىرمۇنچە خالايىق داد ئېيتىپ كەپتۇ، دادىمىزنى شاھنىڭ ئۆزىگە دەيمىز، دەيدۇ. يارلىقلىرى

نېچۇكتۇر؟ ـــ دەپتۇ.

شاھ خۇسرەۋ ياساۋۇللىرىغا خالايىقنى ئوردىغا باشلاپ كىرىشنى بۇيرۇپتۇ. خالايىق ئوردىغا كىرىپتۇ. كەركىن مىلات باش ئېگىپ:

ـــ ئەي شاھىم، بىزلەر تاشكەنتنىڭ سەنبىزارى ھەرەم شەھىرىنىڭ پۇقرالىرىمىز. شەھىرىمىزدە بىر جۈپ توڭگۇز پەيدا بولدى. باغلىرىمىزدىكى توك ۋە پىششىق مېۋىلەرنى، ھەتتاكى ئۆيدىكى ئادەملەرنى يېدى. خالايىق ئۆيدە ياتالماي، ئۆگزىدە يېتىۋاتىدۇ. بىز بەك قورقۇپ قالدۇق. سىزنىڭ دەرگاھىڭىزدا كاتتا پالۋانلار باردۇ، شەپقەت قىلىپ بىزنى بۇ بالادىن قۇتۇلدۇرۇپ قويسىڭىز، ـــ دەپتۇ.

شاھ خۇسرەۋ ئۇلارنىڭ تەلىپىنى قوبۇل كۆرۈپ، پالۋانلارغا:

ـــ ئەي پالۋانلار، كىمدۇركى سەنبىزارى ھەرەمگە بېرىپ توڭگۇزلارنى ئوۋلاپ، بىر جۈپ چىشىنى كېسىپ كېلىشكە ۋەدە قىلسا، بىر دانە ئالتۇن ئېگەرلىك ئارغىماق، ئون ئىككى مىڭ لەشكەر ئىنئام قىلغايمەن، ـــ دەپتۇ. كىشىلەردىن سۆز چىقىپ بولغۇچە پىرئەن نوچىۋان ئورنىدىن دەس تۇرۇپ:

ـــ ئەي شاھىم، بۇ خىزمەتكە مەن بارغايمەن، ـــ دەپتۇ. خۇسرەۋ شاھ:

ـــ ئەي پىرئەن، سەن ياشتا كىچىك، بۇ ئىشتا بىرەر ۋەقە يۈز بەرسە، بوۋاڭ رۇستەم، ئاتاڭ كەيسۇ سالارنىڭ

مەندىن كۆڭلى ئاغرىيدۇ، سەن بارمىغىن، — دەپ، يەنە پالۋانلارغا قاراپ، — قايسىڭلار بارىسىلەر؟ — دەپ سوراپتۇ.

بۇ چاغدا يەنە پىرئەن ئورنىدىن دەس تۇرۇپ:

— ئەي شاھىم، بۇ خىزمەتنى مەن قىلالايمەن. مېنى توڭگۇزلارغا كۈچى يەتمەيدۇ، دەپ سۇندۇرۇۋاتامسىز؟ ئەگەر رۇخسەت قىلمىسىڭىز، كۆزىڭىزدىن ئەنقادەك يىتىپ كېتىمەن، — دەپتۇ.

شاھ خۇسرەۋ نائىلاج بۇ ئىشنى پىرئەنگە تاپشۇرۇپتۇ.

پىرئەن ئون ئىككى مىڭ لەشكەرگە باش بولۇپ، سەنىبىزارى ھەرەمنىڭ ھاكىمى كەركىن مىلات بىلەن بىللە سەنبىزارى ھەرەمگە كەپتۇ. كەركىن مىلات:

— ئەي پىرئەن، شەھەرگە كىرىپ بىرنەچچە كۈن دەم ئېلىپ ئاندىن توڭگۇزلارنى ئوۋلاشقا چىقايلى، — دەپتۇ. پىرئەن:

— مەن توڭگۇزلارنى ئۆلتۈرۈپ بولغاندىن كېيىن، بۇ يەرنىڭ نېمىتىنى ئاغزىمغا سالغايمەن. بولمىسا، بىر يۇتۇم سۇ، بىر توغرام نانمۇ ماڭا ھارام بولغاي، — دەپتۇ. شۇنىڭ بىلەن پىرئەنگە ئىككى ئادەم قوشۇپ بېرىپتۇ. ئۇلار پىرئەننى بىر تاغقا ئەكېلىپ، توڭگۇزلار مانا بۇ ئۆڭكۈردە، دەپ كۆرسىتىپتۇ. پىرئەن ئۇلارغا:

— مەن توڭگۇزلار بىلەن ئېلىشقاندا ئۈچ قېتىم نەرە تارتىمەن. ئۈچىلا نەرەمنى ئاڭلىساڭلار، توڭگۇزلارنى ئۆل-

تۇرۇپتۇ، دەپ بىلىڭلار. بىرىنچى نەرەمنى ئاڭلاپ، ئىك-
كىنچى ۋە ئۈچىنچى نەرەمنى ئاڭلىمىساڭلار، مېنى توڭگۇز
ئۆلتۈرۈپتۇ، دەپ بىلىپ، ئاتا - ئانامغا ئېيتىپ قويۇڭلار،
ماڭا دۇئا قىلىپ قويسۇن، — دەپ خوشلىشىپ، تاغنىڭ
ئۆڭكۈرىگە قەدەم قويۇپتۇ. بۇ ئۆڭكۈر بېخىلىنىڭ كۆڭلىدەك
قاراڭغۇ ئىكەن. پىرئەن خەنجىرىنى تاشقا سۈرۈپ ئوت
چىقىرىپ يورۇتۇپ بىر ئاش پىشىم يول يۈرۈپتۇ، ئاخىر
بىر كۆڭگەيگە چىقىپتۇ. بۇ يەرنىڭ تۆت ئەتراپى پەلەك بى-
لەن باراۋەر تاغ ئىكەن. پىرئەن بۇ يەردە بىر جۇپ توڭ-
گۇزنىڭ ئۆزىنى كۆڭگە قاقلاپ ئۇخلاپ ياتقانلىقىنى كۆرۈپ-
تۇ، سەپسېلىپ قارىسا، بۇ توڭگۇزنىڭ ئىككى كۆزىنىڭ
ئارىلىقى يەتتە گەز كېلىدىكەن. پىرئەن بۇنى كۆرۈپ، ئەي
رەببىم، بۇ يىرتقۇچ مەخلۇقنى يەڭگۈدەك كۈچ - قۇۋۋەت
ئاتا قىلغايسەن، دەپ، توڭگۇزنىڭ ئالدىغا بېرىپ نەرە تار-
تىپتۇ. بۇ نەرە ئاۋازىدىن توڭگۇزلار چۆچۈپ ئويغىنىپ قا-
رىسا، ئالدىدا بىر ئادەم تۇرغان. شۇنىڭ بىلەن توڭگۇزلار
چىشلىرىنى ھىڭگايتىپ، يەرنى تاتىلاپ، يۈگۈرۈپ كېلىپ
پىرئەننى بېسىۋاپتۇ. پىرئەن ئىككىنچى نەرە تارتىپتۇ -
دە، مۇشتلىرىنى تۈگۈپ ئۈچ يۈز ئاتمىش ئالتە تومۇرىدىكى
كۈچ - قۇۋۋىتىنى بىلىكىگە يىغىپ توڭگۇزنىڭ بېشىغا
ئۇرۇپتۇ. پىرئەننىڭ مۇشتلىرى توڭگۇزنىڭ كاللىسىغا
جەينەكلىرىگىچە كىرىپ كېتىپتۇ، توڭگۇزنىڭ مېڭىسى
ھەر تەرەپكە چاچراپ كېتىپتۇ، توڭگۇزلار يەر چىشلەپتۇ.

بىرگە كەلگەن ھەمراھلار پىرئەننىڭ ئۈچىنچى نەرە ئاۋازى-
نى ئاڭلاپ، پىرئەن توڭگۇزلارنى ئۆلتۈرۈپتۇ، دەپ بىلىپ-
تۇ. پىرئەن خۇداغا يۈزمىڭ شۈكۈرلەر كەلتۈرۈپ، خەنجە-
رىنى غىلاپتىن سۇغۇرۇپ، توڭگۇزلارنىڭ چىشلىرىنى كې-
سىۋاپتۇ. بىرگە كەلگەن ھەمراھلار بۇ ئىشنى ئالدىن بې-
رىپ كەركىن مىلاتقا خەۋەر قىپتۇ. پىرئەننىڭ باتۇرلۇقىغا
قاراپ، كەركىن مىلات پىرئەننى كۇسەن شاھىغا تۇتۇپ
بېرىش ئويىغا كەپتۇ. شۇنىڭ بىلەن كۆڭلىگە بىر شۇم-
لۇقنى پۈكۈپ، پىرئەنگە: «سىزنىڭ ياخشىلىقىڭىز ئۈچۈن
بىر تاغنى ئالتۇن قىلىپ بەرسىمۇ، ئازلىق قىلىدۇ. بىر
ئاخشام بولسىمۇ، بىزنىڭ كۆلبىمىزگە قەدەم تەشرىپ
قىلسىڭىز، كۆڭلىمىزنى خۇش قىلساق» دەپتۇ. پىرئەن
كەركىن مىلاتنىڭ تەكلىپىنى قوبۇل كۆرۈپ، لەشكەرلىرى-
گە: «مۇشۇ جايدا تۇرۇپ تۇرۇڭلار» دەپ تاپىلاپ قويۇپ،
كەركىن مىلات بىلەن شەھەرگە كىرىپتۇ. كەركىن مىلات
پىرئەنگە كاتتا زىياپەتلەر قىلىپ كۆڭلىنى ئاپتۇ. بىر كۈ-
نى كەركىن مىلات پىرئەنگە ھاراق ـ شارابنى كۆپ ئىچ-
كۈزۈپ شىركەيپ قىلىپ قويۇپتۇ ۋە پىرئەنگە:

— ئەي پالۋان يىگىت، كۇسەن شاھىنىڭ بىر قىزى
بار، ساھىبجاماللىقتا يېگانە، ئۇنداق نازىنىن قىز دۇنياغا
بىر كېلىدۇ، ئۇنىڭ ئىسمى مەلىكە مەنشىرە بانۇ، ئۆزلى-
رىدەك پالۋانغا لايىق ئىدى، لېكىن ئۇنى كۆرمەكمۇ تەس.
ھازىر مەلىكىنىڭ چارباغقا سەيلىگە چىققان كۈنلىرىدۇر، —

此为试读，需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

دەپتۇ. كەركىن مىلات مەلىكە مەنشىرە بانۇنىڭ ياخشى تە-رىپلىرىنى قىلىپ ماختاپ ئۇچۇرۇپتۇ. پىرئەن شىركەيىپ بولغاچقا، مەلىكىنىڭ ياخشى تەرىپىنى ئاڭلاپ يۈرىكىگە ئوت تۇتىشىپتۇ - دە، كەركىن مىلاتقا:

— بۇ قىزنى بىر كۆرەي، — دەپتۇ. كەركىن مىلات:

— بوپتۇ، بارساق بارىلى، ئەمما ئۇ يەرگە بېرىشقا ئىككى يول بار، بىر يول ئۇزۇن سەككىز كۈنلۈك، يەنە بىر يول يەتتە كېچە - كۈندۈزلۈك، — دەپتۇ. شۇنىڭ بىلەن كەركىن مىلات بىلەن پىرئەن بىرگە كەلگەن لەشكەرلىرىگە ئېيتمايلا يولغا چىقىپتۇ. يەتتە كېچە - كۈندۈز يول يۈرۈپ كۆسەنگە يېتىپ كەپتۇ. پىرئەن بىلەن كەركىن مىلات مىڭئۆينىڭ غەربىدىكى چارباغقا كەپتۇ. ئىككىسى باغنىڭ سىرتىغا ئاتلىرىنى جايلاشتۇرۇپ قويۇپ باغ ئىچىگە كىرىپ تۇرغان مەزگىلدە، داقا - دۇمباقنىڭ ئاۋازى ئاڭلىنىپتۇ. شۇنىڭ بىلەن كەركىن مىلات:

— ئەي پىرئەن، دەرھال ئۆزىمىزنى دالدىغا ئالايلى، مەلىكە كەلگەن ئوخشايدۇ، — دەپ كۆلنىڭ بويىدىكى ئالما دەرىخىنىڭ شېخىغا چىقىۋاپتۇ. پىرئەن ئالما ئۇستىدە شاخقا يۆلىنىپ ئۇخلاپ قاپتۇ. كەركىن مىلات پۇرسەتنى غەنىيمەت بىلىپ، ئالما دەرىخىدىن چۈشۈپ ئېتىنى مى-نىپ، پىرئەننىڭ ئېتىنى يېتىلەپ ئۆز يۇرتىغا قاراپ يول ئاپتۇ. پىرئەن ئالمىنىڭ شېخىدا قاپتۇ.

كۆسەن شاھىنىڭ مەلىكىسى مەنشىرە بانۇ باغدىكى

راۋاقتا قىرىق كېنىزىكى بىلەن جايلىشىپ بولۇپ، كېنى-
زىكىنى سۇغا بۇيرۇپتۇ. ئۇ كېنىزەك كۆلگە قارىسا، كۆل-
نىڭ ئىچىدە كېلىشكەن بىر يىگىت تۇرغۇدەك. مۇنداق يى-
گىتنى ئەسلا كۆرمىگەن بۇ كېنىزەك دەرھال راۋاقتا چى-
قىپ ئەھۋالنى مەلىكە مەنشىرە بانۇغا ئېيتىپتۇ. مەلىكە
مەنشىرە بانۇ كېنىزىكى بىلەن بىرىپ قارىسا، راستىنىلا
بىر يىگىت كۆلنىڭ ئىچىدە تۇرغۇدەك. بۇنداق بەرنا يى-
گىتنى ئەسلا كۆرمىگەن مەلىكە كېنىزەكلەرگە يىگىتنى
كۆلدىن ئاچىقىشقا ئەمر قىپتۇ. كېنىزەكلەر كۆلگە سەك-
رىشىپ چۈشۈپ ئاختۇرۇپتۇ، تاپالماپتۇ، يەنە ئاختۇرۇپتۇ،
يەنە تاپالماپتۇ. كېنىزەكلەر سەپسېلىپ قارىسا، سۇ لېيى-
سا، يىگىت يوقاپ كەتكۇدەك، سۇ سۈزۈلسە، پەيدا بولغۇ-
دەك. شۇنىڭ بىلەن كېنىزەكلەر شۇنداق ئۈستۈن قارىغان-
كەن، ئالما شېخىدا ھېلىقى يىگىت ئۇخلاۋاتقۇدەك. مەلىكە
مەنشىرە بانۇ ئالما تۈۋىگە كېلىپ ئالمىنى ئىرغىتىپتۇ ۋە:
— ئەي يىگىت، ئادەممۇ سەن؟ كىمنىڭ نەسلى
زاتىسەن؟ كۆزۈڭنى ئاچقىن! — دەپتۇ. پىرئەن كۆزىنى
ئېچىپ قارىسا، ئالدىدا بىر ساھىبجامال مەلىكە تۇرۇپتۇ.
مەلىكە:
— ئەي يىگىت، نەدىن كەلدىڭ؟ بۇ چارباغدا نېمە قى-
لىسەن؟ — دەپتۇ. پىرئەن:
— مەن ئىران شاھى خۇسرەۋنىڭ ۋەزىرى كەيسۇ
سالارنىڭ ئوغلى، رۇستەمنىڭ نەۋرىسى پىرئەن بولىمەن.

يەتتە يىل بولدى، كۆسەن شاھىنىڭ مەلىكىسى مەنـ. شىرە بانۇنى چۈشۈمدە كۆرۈپ ئاشىق بولغانىدىم، مەلىكىنىڭ پىراقىدا يۈـ. رىكىم كاۋاپ ئىدى، بۈـ. گۈنمۇ سىزنىڭ پىراقـ. ىڭىزدا يىغلاپ ئۇخلاپ قالـ. غانىدىم، ھازىر قارىسام، چۈشۈمدە سىزنىڭ ئالدىـ. ڭىزدا تۇرۇپتىمەن، مۇباـ.

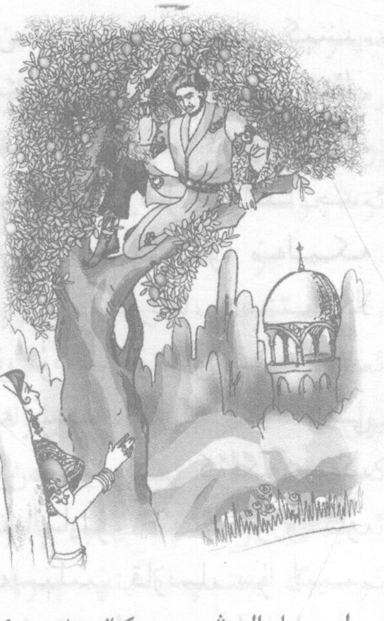

رەك جامالىڭىزنى كۆردۈم، ئاللانىڭ رەھمى كېلىپ مېنى بۇ جايغا كەلتۈرۈپ قويغان ئوخشايدۇ، — دەپتۇ. مەلىكە مەنشىرە بانۇ:

— ئۇنداق بولسا، يەتتە يىلدىن بېرى چۈشۈڭدە ئاشىق بولغان، پىراقىمدا يىغلىغان مېھرىبانىڭ مەن بولۇرمەن. ئەي پىرئەن، ئالمىدىن چۈشكىن، مېنىڭ ئالەمدە يېگانە باغلىرىمنى تاماشا قىلىپ، پىراق ئوتىدا ئۆرتەنگەن يۈرەكـ. باغرىڭنى تەسكىن تاپتۇرغايسەن، — دەپتۇ.

مەلىكە مەنشىرە بانۇ پىرئەننىڭ بويۇنلىرىغا گىرە سېلىپ راۋاق ئۈستىگە ئېلىپ چىقىپتۇ، ھەر كۈنى تۈرـ. لۈك تائاملار بىلەن مېھمان قىپتۇ. پىرئەن بىلەن مەلىكە ئارمانلىرىغا يېتىپتۇ. نەغمىچىلەر، ھاپىزلار ئۇلارنىڭ

كۆڭلىنى ئاپتۇ. پىرئەن بىلەن مەلىكە ئىرمالىشىپ ـ چىرمالىشىپ، كىچە بولغاننى بىلمەي باغلارنى تاماشا قىلىشىپتۇ. پىرئەن بىلەن مەلىكە مەنشىرە بانۇنىڭ ئەيش ـ ئىشرەتلىرى قىرىق كۈنگە ئۇلىشىپتۇ. پىرئەن مەلىكىگە:

— ئەي جېنىمنىڭ جانانىسى، يۈرىكىمنىڭ پارىسى، بۇ يەرگە كەلگەنلىكىمنى ئاتا ـ ئانام ئۇقمايدۇ. ئاتا ـ ئانام مېنىڭ دەردى پىراقىمدا يىغلاپ يۈرەك ـ باغرى پارە ـ پارە بولغاندۇ. ئەتە قايتىپ كېتىپ يەنە كەلسەم. قىرىق يىل تۇرساممۇ، مۇبارەك جامالىڭىزغا ئەسلا قانمىغايمەن، شۇنداقتىمۇ ئاتا ـ ئانامنى بۇ ئىشتىن خەۋەردار قىلمىسام بولماس، — دەپتۇ.

مەلىكە مەنشىرە بانۇ خاس كېنىزەكلىرى بىلەن مەسلىھەتلىشىپ:

— پىرئەن ئەتە كېتىمەن، دەيدۇ، پىرئەندىن بىردەم ئايرىلسام، چىدىيالمىغۇدەكمەن، شۇڭا پىرئەننى تۇتۇپ قېلىشنىڭ بىر چارىسىنى قىلايلى، — دەپتۇ. كېنىزەكلەر مەسلىھەتلىشىپ، مەلىكىگە:

— ئەي مەلىكە جاھان، بۈگۈن پىرئەننى مېھمان قىلىپ، يېگەن كاۋاپ، ئىچكەن شارابلىرىغا دورا بىھوش قوشۇپ بېرەيلى، پىرئەن بىھوش بولۇپ يىقىلغاندا، ئۇنى بۈگۈن كېچىدىلا كۆسەنگە ئەكېتەيلى، باغدىكى راۋاقتا ئورۇنلاشتۇرايلى. شۇ چاغدا پىرئەن ھېچ يەرگە بېرىشقا ئامالسىز قالار، — دەپتۇ.

بۇ سۆز مەلىكە مەنشىرە بانۇغا يېقىپتۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار پىرئەننىڭ يېگەن كاۋاپ، ئىچكەن شارابلىرىغا دورا بىھوش قوشۇپتۇ. پىرئەن كاۋاپنى يەپ، شارابنى ئىچىپ بىرپەستە بىھوش بولۇپ يىقىلىپتۇ. مەلىكە مەنشىرە بانۇ ۋە ئۇنىڭ كېنىزەكلىرى پىرئەننى ھارۋىغا سېلىپ كۆسەن شەھىرىگە ئېلىپ كەپتۇ، پىرئەننى راۋاقتا ئورۇنلاشتۇرۇپ، راۋاقتا چىقىدىغان شوتىلارنى كېسىپ تاشلاپتۇ. پىرئەن بىر چۈشكۈرۈپ ھوشىغا كېلىپ قارىسا، بىر راۋاق ئۈس- تىدە مەلىكە مەنشىرە بانۇنىڭ يېنىدا ياتقۇدەك، ئورنىدىن تۇرۇپ قارىسا، ئالدىدا شۇنداق كاتتا بىر شەھەر تۇرغۇدەك. بۇ شەھەرنىڭ ئاۋاتلىقىغا پىرئەننىڭ ئەقلى لال بولۇپ، مەلىكىدىن بۇ جاينى سورىغانىكەن، مەلىكە جاۋاب بېرىپ مۇنداق دەپتۇ:

— سىز كەتسىڭىز چىدىمايمەن، دەپ كۆسەن شەھە- رىگە ئەكېلىپ ئۆز راۋىقىمغا ئاچىقىۋالدىم. مەندىن رۇخ- سەتسىز ھېچقانداق ئادەم بۇ راۋاقتا قەدەم باسمايدۇ. راۋاق ئۈستىدە ئەيش - ئىشرەت بىلەن كۈنىمىز ئۆتسۇن.

ئۇلارنىڭ كۈنى كۈندۈزى راۋاق ئۈستىدە ئۇخلاپ، كېچىسى ئەيش - ئىشرەت بىلەن ئۆتۈپتۇ.

ئەمدى سۆزنى كەركىن مىلاتتىن ئاڭلايلى:

كەركىن مىلات بىر ئاتنى يېتىلەپ، بىر ئاتنى مىنىپ، سەرسانىدەك ئۈچ كېچە - كۈندۈز ئۇخلىماي، يېمەك - ئىچمەكنى ئات ئۈستىدە يەپ سەنبىزارى ھەرەمگە يېتىپ

كەپتۇ. پىرئەننىڭ لەشكەرلىرى بىرنەچچە كۈن پىرئەندىن دېرەك ئالالماي، ئەھۋالنى بىلىش ئۈچۈن كەركىن مىلاتنىڭ قېشىغا كېلىپ:

— پىرئەن قەيەردە؟ بىز پىرئەن بىلەن كۆرۈشمىز، — دەپتۇ. كەركىن مىلات:

— بىز ئىككىمىز ئوۋغا چىققانىدۇق، ئالدىمىزدىن ئىككى توشقان چىقتى، مەن بىر توشقانغا قارچىغا سالدىم، پىرئەن يەنە بىر توشقانغا قارچىغا سېلىپ ئات چېپىپ كەتتى. مېنىڭ قارچىغام بىر توشقاننى ئالدى، توشقاننى بوغۇزلاپ، قارچىغىنى بىلىكىمگە قوندۇرۇپ پىرئەننى ئىزدەپ بارسام، پىرئەننىڭ ئېتىنىڭ ئېگىرى ئاتنىڭ قارنىدا تۇرۇپتۇ، پىرئەن يوق، بىرنەچچە كۈن ئىزدەپ تاپالماي قايتىپ كەلدىم، — دەپتۇ. شۇنىڭ بىلەن پىرئەننىڭ لەشكەرلىرى:

— سەن پىرئەننى قەستلەپسەن! — دەپ كەركىن مىلاتنى باغلاپ خۇسرەۋنىڭ ھۇزۇرىغا ئېلىپ مېڭىپتۇ.

پىرئەننىڭ ئاتىسى كەيسۇ سالار، ئانىسى كەرشەش بانۇ پىرئەننى سېغىنىپ كۆپ يىغلاپ يولغا چىقىپ قاراپ تۇرغانىكەن، يىراقتىن چاڭ - توزان كۆتۈرۈلۈپتۇ، پىرئەن باشلاپ كەتكەن ئون ئىككى مىڭ لەشكەر كۆرۈنۈپتۇ. لەشكەرلەر ئۇلارغا يېقىن كەپتۇ، قارىسا، بىر ئادەمنىڭ قولى باغلانغان، لەشكەرلەر قارىلىق كىيىم كىيگەنىكەن. كەرشەش بانۇ ئۇلاردىن نېمە ۋەقە يۈز بەرگەنلىكىنى سوراپتۇ.

此为试读，需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com